

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การกำเนิดกิจการลูกเสือ
2. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจการลูกเสือ
3. หลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
4. การบริหารกิจการลูกเสือ สังกัดกรุงเทพมหานคร
5. การบริหารและกระบวนการบริหาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การกำเนิดกิจการลูกเสือ

กิจการลูกเสือได้กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโลกที่ประเทศอังกฤษ เมื่อปี ค.ศ. 1907 (พ.ศ. 2450) โดย Robert Stephenson Smyth Baden Powell หรือที่เรียกท่านย่อ ๆ ว่า B.P. ล่าเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยแซนเฮิร์ต (Sandhurst) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นร้อยตรีในกองทัพบกอังกฤษและถูกส่งไปประจำการที่ประเทศอินเดียและแอฟริกา ขณะที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ในแอฟริกันนั้น ชาวอังกฤษเกิดความขัดแย้งกับชนพื้นเมืองอยู่เนื่อง ๆ โดยเฉพาะชนพื้นเมืองที่ดุร้ายคือชนเผ่าอาซันติ ท่านได้รับคำสั่งให้ไปปราบปรามจนเป็นผลสำเร็จ ท่านได้ใช้ความสามารถในการสอดแนมและสะกดรอยในการปฏิบัติครั้งนี้ ท่านจึงได้แต่งหนังสือ aids to scouting เป็นหนังสือว่าด้วยการสอดแนมทางทหารที่ท่านจะใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรมทหาร ต่อมาได้เกิดสถานการณ์ตึงเครียดระหว่างอังกฤษกับพวกบัวร์ (Boer) ที่เมืองมาเฟอคิง (Mafeking) (สมรรถไชย ศรีกฤษณ์, 2534, หน้า 57-59) ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษใน

แอฟริกาใต้ พวกบัวร์ล้อมเมืองนานถึง 217 วัน ท่านก็ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันเมืองซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อ ใช้สติปัญญาหาวิธีแก้ปัญหาโดยใช้เด็กอาสาสมัครช่วยเหลือกองทัพ ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวคอยส่งข่าวและเป็นยามรักษาการณ์ จนได้รับความสำเร็จอย่างยิ่ง ทำให้ท่าน B.P. เกิดความประทับใจในตัวเด็ก ๆ และเห็นว่าถ้าใช้เด็กให้ถูกทางแล้วจะเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างมหาศาล จึงริเริ่มตั้งขบวนการลูกเสือขึ้นในปีต่อมา และในปี ค.ศ. 1907 (พ.ศ. 2450) ท่าน B.P. ได้รวบรวมเด็ก ๆ จำนวน 20 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี (Brownsea) นับว่าเป็นการอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือครั้งแรกของโลก ท่านได้ทำการทดลองฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือปรากฏว่าได้ผลดีสมความมุ่งหมาย ในปี พ.ศ. 2541 ได้ตั้งกองลูกเสือขึ้นอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในอังกฤษและได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ท่านมองการณ์ไกลว่าลูกเสือจะเป็นงานสำคัญที่จะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองอย่างมาก เพราะจะเป็นการฝึกหัดและอบรมเด็ก ๆ ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ท่านจึงลาออกจากราชการทหาร ใน พ.ศ. 2544 ท่านเดินทางรอบโลกเพื่อพบกับลูกเสือประเทศต่าง ๆ และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเป็นพี่น้องทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2463 มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรกที่กรุงลอนดอน และ B.P. ได้รับการยกย่องเป็นบิดาคณะลูกเสือโลก

สำหรับประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อปี พ.ศ. 2453 (กรมพลศึกษา, 2528, หน้า 1-5) ประเทศสยามตกอยู่ในภาวะที่วิกฤติ ซึ่งในขณะนั้นกำลังเป็นสมัยที่มีการล่าเมืองขึ้นกันอยู่ทั่วไป พระองค์ทรงรู้ซึ่งถึงมหัศจรรย์ทางการเมือง เพื่อให้ประเทศพ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าว จึงทรงวางแผนตั้งกองเสือป่าและกองลูกเสือขึ้น โดยทรงนำแนวคิดวิธีการของลูกเสือจากประเทศอังกฤษมาใช้ จึงทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากองเสือป่าขึ้น เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 เพื่อฝึกหัดข้าราชการพลเรือนทั้งหลายให้ได้เรียนรู้วิชาทหาร เพื่อเป็นกำลังสำรองในเวลาสงคราม ในยามสงบก็ได้ช่วยเหลือข้าราชการปราบปรามโจรผู้ร้าย หรือปราบจลาจล นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้คนรู้จักวินัย มีความรู้สึกรักพระเจ้าแผ่นดิน ประเทศชาติและศาสนาของตน เป็นการเริ่มต้นการส่งเสริมความสามัคคีปรองดองต่อกันและกันในหมู่พลเมือง ต่อมาวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 จึงทรงประกาศตั้งกองลูกเสือขึ้น โดยที่ทรงพระราชปรารภในการจัดตั้งกองลูกเสือขึ้นว่า เพื่อเป็นการฝึกหัดเด็กให้มีไหวพริบ อดทน รู้จักช่วยตนเอง รู้จักทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งเป็นการฝึกฝนทั้งในส่วนตัวจิตใจและร่างกายอีกด้วย กองลูกเสือกองแรกของประเทศไทยตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง หรือโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน นับเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศที่มีการลูกเสือในโลก ลูกเสือคนแรกคือ นายชีพ บุณนาค ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถถลกกล่าวคำปฏิญาณของ

ลูกเสือได้เป็นคนแรก (กรมวิชาการ, 2533, หน้า 9) จากการที่พระองค์ได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทรงพิจารณาเล็งเห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของกิจการลูกเสือนานัปการจึงได้ทรงวาง พระบรมราโชบาย เพื่อให้เยาวชนไทยได้สร้างประโยชน์เท่าที่จะสามารถทำได้ไว้ถึง 7 ประการ คือ

1. ช่วยเป็นหูเป็นตาในการส่งข่าวคราวให้บ้านเมืองทราบ
2. ช่วยเป็นคนนำสารและส่งข่าวให้แก่ทหารได้
3. ช่วยสะกดรอยติดตามผู้ก่อการร้าย
4. ช่วยระวังรักษาและบอกเหตุถึงการก่อวินาศกรรมของผู้ก่อการร้าย
5. ช่วยลำเลียงเสบียงอาหารให้แก่กองทหาร
6. ช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบ้านยามบ้านเมืองเกิดวิกฤติ
7. ถ้าหากมีคนป่วยเจ็บสามารถเป็นผู้ช่วยเหลือพยาบาล ทำบาดแผลและช่วยเหลือ

อื่น ๆ ได้

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือเกี่ยวกับเสือป่า และลูกเสือ เช่น ปลุกใจเสือป่า เทศนาเสือป่า นอกจากนี้พระองค์ยังได้พระราชทานคติพจน์ให้แก่คณะลูกเสือ "เสียชีพอย่าเสียสัตย์" กิจการลูกเสือได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วประเทศและอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์มาโดยตลอดตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 จนมาสิ้นสุดในรัชกาลที่ 7 พอเริ่มสมัยรัชกาลที่ 8 กิจการลูกเสือก็ซบเซา เพราะอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2486 ได้มีพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติจัดตั้งองค์การยุวชนแห่งชาติขึ้น มีการจัดตั้งหน่วยยุวชนทหาร โดยจัดให้เด็กนักเรียนไปทำการฝึกอาวุธแบบทหาร หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุด การลูกเสือเริ่มฟื้นฟูอีกครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2496 สร้างค่ายลูกเสือวชิราวุธ ที่ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยเริ่มเปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2501 รวมทั้งมีการจัดตั้งกองลูกเสือสำรองแรกของประเทศในวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2501 จากนั้น การลูกเสือของไทยจึงได้ขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ ต่อมาได้มีการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ และจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญขึ้น เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2506 ในที่สุดการลูกเสือจึงได้เข้าสู่ยุคของประชาชน คือ การเปิดการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2514 ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้นำวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน (มูลนิธิคณะลูกเสือแห่งชาติ, 2532, หน้า 153)

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อกิจการลูกเสือ

วีระพันธ์ กาหาวงษ์ (2541, หน้า 9-10) การประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 25 ได้กล่าวถึงนโยบายที่จะต้องปฏิบัติการลูกเสือไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. มีความจำเป็นที่จะต้องให้ทุกคนในโรงเรียนเป็นลูกเสือทุกคน ตั้งแต่อนุบาลจนจบ การศึกษาภาคบังคับถึงอุดมศึกษา จนกว่าเขาจะออกไปประกอบอาชีพ โดยให้ทุกคนในโรงเรียน จัดการเรียนการสอนลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี โดยวิธีการลูกเสือ คือ เรียนด้วยการกระทำ วางแผนการสอนวิชาลูกเสือ โดยเน้นการเรียนการสอนให้มากขึ้น ให้วางแผนการสอนลูกเสือ ให้มีมาตรฐานอย่างเด่นชัด ให้มีการติดตามผล ประเมินผลการสอนของครู การเรียนของลูกเสือ ในภาคปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการลูกเสือแห่งชาติ เช่น การเรียนด้วยภาค ปฏิบัติจริง ผู้บริหารต้องสอดส่องเป็นพิเศษ

2. ให้กรมวิชาการ จัดกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับของนักเรียนทุกคนที่จะต้อง เรียนเป็นแนวทางปฏิบัติ ให้กรมวิชาการเน้นให้นักเรียนทุกคนต้องเป็นลูกเสือ เพราะลูกเสือสร้าง คนให้มีระเบียบวินัย เสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น กรมสามัญศึกษาต้องประสานงาน กับกรมพลศึกษา กรมการฝึกหัดครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและ กรมต่าง ๆ ที่มีโรงเรียนในสังกัดให้แต่ละกรมดำเนินการสอนลูกเสือด้วยการปฏิบัติจริงตั้งแต่โดย ด่วน หลักสูตรลูกเสือของกรมวิชาการจะต้องสอดคล้อง และสนับสนุนส่งเสริมวัตถุประสงค์ของ คณะลูกเสือแห่งชาติ กรมวิชาการจะต้องดำเนินการและประเมินผลหลักสูตรของลูกเสือตลอด เวลา เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นกรมวิชาการต้องประสานงานกับ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติอย่างใกล้ชิด

3. ควรกำหนดเรื่องการยกเว้นเครื่องแบบ โดยให้มีผ้าผูกคอเป็นลักษณะเท่านั้น ให้ประกอบเครื่องแบบนักเรียน ให้ดำเนินการร่างกฎหมายโดยเร็วจนกว่าจะมีกฎกระทรวงออกมา กำหนด

4. ให้วิทยาลัยครู จัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้นักศึกษาทุกคนทุกสาขาวิชาเอก

5. ให้มีการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง

ศึกษาธิการที่ยังไม่มีคุณสมบัติทางด้านลูกเสือ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงประสานงานกับสำนักงาน คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้มีการจัดการฝึกอบรมตามแบบโรงเรียนนายอำเภอของ วิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

6. ให้กรมพลศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนลูกเสืออย่างรวดเร็ว ให้กรมพลศึกษา ดำรวจติดตามการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียน โดยประสานกับกรมเจ้าสังกัด ให้กรมพลศึกษาประสานงานกับเขตการศึกษา จังหวัด อำเภอทั่วประเทศ

7. ให้มีการวางแผนฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้น B.T.C. และชั้น A.T.C. ให้กรมพลศึกษา เขตการศึกษา จังหวัด ตลอดจนกรมเจ้าสังกัดที่มีโรงเรียนร่วมกัน ดำรวจจำนวนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ที่ยังไม่มีวุฒิทางลูกเสือเพื่อวางแผนจัดเข้ารับการฝึกอบรมเป็นงวด ๆ ไป ทั้งชั้น B.T.C. และชั้น A.T.C. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จะต้องมีความรู้ในวิชาลูกเสือถึงจะสอนลูกเสือให้มีประสิทธิภาพได้ กระทรวงศึกษาธิการจะให้การสนับสนุนการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือทุกระดับอย่างเต็มที่

8. ให้ครูที่ฝึกอบรมลูกเสือได้มีความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษด้วย ให้คณะกรรมการครู ได้ทำเรื่องของความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

หลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กรมวิชาการ (2534, หน้า 5-6) กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา โดยมีข้อกำหนดดังนี้

1. ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนจะต้องเปิดเรียนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วัน ๆ ละ 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ โดยจัดให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ ส่วนอีก 5 คาบ ให้จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ กิจกรรมเลือกอื่น ๆ 1 คาบ และกิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีเวลาสำหรับผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระอีก 2 คาบต่อสัปดาห์

2. จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสุขและมีความมั่นคงจึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

2.1 มีความรู้ความสามารถเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้

2.2 มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือการแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื้อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

2.4 มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องธรรมชาติ

3. กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดหลักสูตรไว้ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนวิชาเครื่องหมายลูกเสือโลก ประกอบด้วยกิจกรรมรายวิชา ดังนี้

1. กิจกรรมของคณะลูกเสือแห่งชาติและลูกเสือโลก บทบาทของตนเอง ในฐานะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. ระเบียบแถว

4. การใช้ชีวิตกลางวัน

5. การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน

6. การปฐมพยาบาล

7. ความปลอดภัยทั่วไป

หมายเหตุ ผู้เรียนจะได้เครื่องหมายลูกเสือโลก เมื่อผู้เรียนและสอบผ่านรายวิชาทั้ง

7 รายวิชา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนวิชาเครื่องหมายลูกเสือพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมเป็นรายวิชาดังนี้

1. เดินทางสำรวจ

2. บริการ

3. หน้าที่พลเมือง

4. สิ่งแวดล้อม

5. การแสดงออกทางศิลปะ

6. สมรรถภาพทางกาย

7. อุดมคติ

8. กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ

หมายเหตุ ผู้เรียนจะได้เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ ต้องปฏิบัติดังนี้

1. ต้องได้เครื่องหมายลูกเสือโลกก่อน
2. ต้องเรียนและสอบได้วิชา ข้อ 1 และข้อ 2 และต้องเลือกเรียนและสอบผ่านอีก 3

รายวิชา ใน 6 วิชา

3. ต้องผ่านการฝึกอบรมความคิดริเริ่ม (การเดินทางไกล และการอยู่ค่ายพักแรม)
 4. คณะกรรมการของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้สมควรได้รับ
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนวิชาเครื่องหมายลูกเสือหลวง ประกอบด้วยกิจกรรมเป็น

รายวิชา ดังนี้

1. การเดินทางสำรวจ
2. การบริการ
3. หน้าที่พลเมือง
4. สิ่งแวดล้อม
5. การแสดงออกทางศิลปะ
6. สมรรถภาพทางกาย
7. อุดมคติ
8. กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ

หมายเหตุ ผู้เรียนจะได้เครื่องหมายลูกเสือหลวง จะต้อง

1. ได้เครื่องหมายลูกเสือพิเศษ
2. เรียนและสอบได้พื้นฐาน 3 วิชา ที่ไม่ซ้ำกับลูกเสือพิเศษในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. สอบได้วิชาบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในระดับลูกเสือหลวง
4. ผ่านการฝึกอบรมวิชาการเป็นผู้นำ

เกณฑ์การจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่า

85 การเรียนวิชาบังคับ ภาษาไทย สังคมศึกษา และจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม 2 กิจกรรม โดยกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมบังคับ และเลือกกิจกรรมอื่นอีก 1 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดในแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมที่กำหนด

การบริหารกิจกรรมลูกเสือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ (2542, หน้า 18-71) กิจกรรมลูกเสือมีรูปแบบการบริหารจัดการและหลักสูตรแน่นอนทั้งองค์กร บุคลากรและกิจกรรมตั้งแต่ระดับกลุ่ม กองลูกเสือโรงเรียน สำนักงานเขตกรุงเทพมหานครและระดับชาติ โดยมีภาระกิจด้านบริหารงานที่ต้องปฏิบัติ 3 ด้าน คือ

1. ด้านงานประจำ
2. ด้านกิจกรรมพิเศษ
3. ด้านการพัฒนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือ

1. ด้านงานประจำ

การตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ องค์กรใด ๆ ต้องมีโครงสร้างการบริหารงานและจัดสรรบุคลากรลงในโครงสร้างนั้น ๆ ในกิจกรรมลูกเสือก็เป็นเช่นเดียวกัน หน่วยเล็กที่สุดเรียกว่าหมู่ และขยายตัวเป็นกอง กลุ่ม ตามจำนวนลูกเสือที่มีอยู่ ดังนั้นขั้นตอนตามสายงานเพื่อการจัดโครงสร้าง และตั้งกลุ่ม กอง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นไปตามรายละเอียดดังนี้

การจัดหน่วยลูกเสือ ขึ้นอยู่กับจำนวนลูกเสือ และผู้บังคับบัญชา โดยปกติจัดเป็นลำดับดังนี้ กลุ่มลูกเสือ กองลูกเสือ และหมู่ลูกเสือ

กลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วยกองลูกเสือ 4 ประเภท คือ

1. กองลูกเสือตำรวจ
2. กองลูกเสือสามัญ
3. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
4. กองลูกเสือวิสามัญ

ประเภทของกลุ่มลูกเสือ

1. กลุ่มลูกเสือสมบูรณ์ ประกอบด้วยกองลูกเสือทั้ง 4 ประเภท
2. กลุ่มลูกเสือไม่สมบูรณ์ประกอบด้วยกองลูกเสือ 2-3 ประเภท ๆ ละ 2 กองขึ้นไป

หรือมีประเภทเดียว 4 กองขึ้นไป

วิธีการขอตั้ง ปรับปรุงกลุ่ม กองลูกเสือ และขอแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

1. กองลูกเสือ การขอตั้งกองลูกเสือ หรือปรับปรุงกองลูกเสือ พิจารณาจาก

1.1 จำนวนลูกเสือตามอัตรา

1.1.1 กองลูกเสือสำรอง มีจำนวน 2-6 หมู่ หมู่ละ 4-6 คน (8-36 คน)

1.1.2 กองลูกเสือสามัญ มีจำนวน 2-6 หมู่ หมู่ละ 6-8 คน (12-48 คน)

1.1.3 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีจำนวน 2-6 หมู่ หมู่ละ 4-8 คน (8-48 คน)

1.1.4 กองลูกเสือวิสามัญ มีลูกเสือ 10-60 คน

1.2 สถานที่เหมาะสม ให้เป็นที่ฝึกอบรมกลางแจ้งได้

1.3 ผู้กำกับลูกเสือที่ผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) ประเภทนั้น ๆ แต่ถ้ากองลูกเสือที่ตั้ง ปรับปรุงใหม่มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่เพียงพอ ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือกองเดิมรักษาการแทนไปก่อน

2. กลุ่มลูกเสือ การขอตั้งกลุ่มลูกเสือ หรือปรับปรุงกลุ่มลูกเสือ พิจารณาจากจำนวนกองลูกเสือในโรงเรียน คือ

2.1 มีลูกเสือประเภทเดียว เช่น กองลูกเสือสำรองอย่างเดียว หรือกองลูกเสือสามัญอย่างเดียว ต้องมีกองลูกเสือตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป

2.2 มีลูกเสือ 2-3 ประเภท ต้องมีประเภทละ 2 กองขึ้นไป เช่น มีกองลูกเสือสำรอง 2 กอง กองลูกเสือสามัญ 2 กอง

2.3 มีลูกเสือครบ 4 ประเภท มีประเภทละ 1 กองขึ้นไป คือ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือวิสามัญ

วิธีการขอตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ เสนอขอแต่งตั้งพร้อมเอกสารประกอบ (ลส.1) ต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร 1 ชุด (3 ฉบับ) อำนาจการแต่งตั้งเป็นของผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร

1. การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีแนวทางการพิจารณาดังนี้

1.1 ผู้กำกับลูกเสือ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูอาวุโส

1.2 รองผู้กำกับลูกเสือ ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูพิเศษ

1.3 ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูอาวุโส

1.4 รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูอาวุโส

1.5 ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีลูกเสือ 3 กลุ่มขึ้นไป

1.6 รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่มีลูกเสือ 3 กลุ่ม

วิธีการขอแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เสนอขอแต่งตั้งพร้อมเอกสารประกอบ (ลส. 2) จำนวน 1 ชุด (3 ฉบับ)/คน เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร อำนาจการแต่งตั้งเป็นของผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการลูกเสือเขต สำนักงานเขตพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการลูกเสือเขต ประกอบด้วยผู้อำนวยการเขต เป็นประธาน คีษาทิการเขต เป็นรองประธาน และกรรมการอื่นไม่น้อยกว่าสิบคน แต่ไม่เกินยี่สิบคน โดยพิจารณาจากผู้สนใจให้การสนับสนุนกิจการลูกเสือ

วิธีการขอแต่งตั้งคณะกรรมการลูกเสือเขต เสนอขอแต่งตั้งพร้อมเอกสารประกอบ (ลส. 2) ต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร อำนาจการแต่งตั้งเป็นของประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

เอกสารประกอบการขอแต่งตั้ง ปรับปรุงกลุ่ม กองลูกเสือ และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ 1) ลส.1 อย่างละ 1 ชุด (3 ฉบับ) 2) ลส.2 อย่างละ 1 ชุด (3 ฉบับ) 3) โครงสร้างการบริหารลูกเสือโรงเรียน 4) สำเนาอนุมัติการอบรมของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จำนวน 1 ฉบับ

การเก็บเงินบำรุงลูกเสือประจำปี ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาลูกเสือ พ.ศ. 2509 ได้กำหนดไว้เกี่ยวกับเงินบำรุงลูกเสือ และกรุงเทพมหานครนำมาใช้โดยอนุโลม ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือ ดังนี้

1.1 เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายในกิจการลูกเสือ

1.2 เพื่อให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือทะนุบำรุงองค์การของตนด้วยความเสียสละ

1.3 เพื่อฝึกอบรมลูกเสือให้รู้จัดทำงานเพื่อให้ได้เงินมาด้วยน้ำพักน้ำแรงของตนเอง

โดยสุจริต

2. โดยเงินค่าบำรุงลูกเสือได้แก่ค่าบำรุงประจำปีที่เกิดขึ้นจากลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ กรรมการลูกเสือพิเศษ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

2.1 เงินค่าบำรุงลูกเสือเก็บคนหนึ่งไม่เกินปีละ 5 บาท จะเก็บในอัตราเท่าใดให้ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนด สำหรับกองลูกเสือที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้กำหนด

2.2 เงินค่าบำรุงประจำปีของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือกรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ กำหนดปีละ 10 บาท เมื่อชำระครบ 10 ปีแล้ว ถือว่าเป็นสมาชิกตลอดชีพ หรือชำระเงินค่าบำรุงตลอดชีพครั้งเดียวเป็นเงิน 100 ก็ได้

2.3 ให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ชำระค่าบำรุงประจำปีตามอัตราที่กำหนดไว้ให้เสร็จภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี

2.4 กลุ่มหรือกองลูกเสือที่ตั้งอยู่ในโรงเรียน หรือนอกโรงเรียนให้อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้จัดการโรงเรียนเป็นผู้เก็บเงินค่าบำรุง หรือผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสังกัดเป็นผู้เก็บเงินก็ได้ ในการเก็บเงินนั้นจะต้องออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง

สำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือเขต ให้สำนักงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีเป็นผู้จัดเก็บ

3. การแบ่งเงินค่าบำรุงลูกเสือ ให้แบ่งดังนี้

3.1 ตามข้อบังคับของสมาคมลูกเสือโลก คณะลูกเสือแห่งชาติจะต้องเสียเงินบำรุงให้แก่สำนักงานลูกเสือโลกตามจำนวนลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือให้อัตราคนหนึ่งปีละประมาณ 50 สตางค์ เงินยอดนี้ให้กองลูกเสือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติและกรุงเทพมหานครรวบรวมส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวกับการลูกเสือโลก

3.2 ให้แบ่งเงินค่าบำรุงที่เหลือจ่ายจาก ข้อ 3 ข้างต้นดังนี้

3.2.1 สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในกลุ่มหรือกองลูกเสือแห่งชาติร้อยละ 70

3.2.2 ส่งเป็นค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ร้อยละ 30

3.3 กองลูกเสือที่ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร

3.3.1 สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในกลุ่มหรือกองลูกเสือ ร้อยละ 78

3.3.2 สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือเขต ร้อยละ 8

3.3.3 สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือ

กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 8

3.3.4 สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ร้อยละ 6

3.4 เงินบำรุงลูกเสือที่เก็บจากผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือเขต ให้เป็นของสำนักงานนั้น

4. เงินค่าบำรุงของกลุ่มหรือกองทุนลูกเสือที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานเขต หรือกรุงเทพมหานคร ให้กลุ่มหรือกองทุนลูกเสือนำส่งสำนักงานเขตหรือกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

สำหรับกลุ่มหรือกองทุนลูกเสือที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้กลุ่มหรือกองทุนลูกเสือนำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ทั้งนี้ให้กลุ่มหรือกองทุนลูกเสือหักเงินค่าบำรุงที่เป็นส่วนของตนไว้ก่อน

5. เงินค่าบำรุงลูกเสือที่สำนักงานเขตได้รับจากกลุ่มหรือกองทุนลูกเสือ ให้สำนักงานเขตหักส่วนที่เป็นของสำนักงานเขตไว้ก่อน ส่วนที่เหลือให้นำส่งกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา) เพื่อกรุงเทพมหานครจะได้ส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติต่อไป

6. กลุ่มหรือกองทุนลูกเสือหาเงินรายได้ โดยชอบด้วยกฎหมายในจังหวัดของตน โดยรับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการลูกเสือเขต แล้วแต่กรณี

คณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการลูกเสือเขต อาจหารายได้ภายในกรุงเทพมหานครเพื่อส่งเสริมกิจการลูกเสือ

7. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือต้องไม่เรียกรับและไม่เข้าร่วมขายสิ่งของใด ๆ ตามท้องถนนหรือเก็บบัตรผ่านประตู หรือปฏิบัติงานใด ๆ ที่ไม่สมควรเกียรติของลูกเสือ

ในกรณีที่เห็นสมควรเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานครอาจอนุญาตเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือเข้าร่วมเรียกรับเงิน ขายสิ่งของหรือเก็บบัตรผ่านประตูเฉพาะรายการในระยะเวลาที่กำหนดให้ก็ได้

8. สมาชิกของคณะลูกเสือแห่งชาติทุกคนต้องไม่สนับสนุน หรือเกี่ยวข้องกับวิธีการหาเงินใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมายของบ้านเมือง หรือเป็นไปในทำนองส่งเสริมให้ลูกเสือเล่นการพนัน

9. การจ่ายเงินรายได้ลูกเสือ ต้องจ่ายตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

9.1 เพื่อจัดหาอุปกรณ์การฝึกอบรมลูกเสือ

9.2 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือ

9.3 เพื่อจัดพิมพ์ตำรา คู่มือ และเอกสารที่เกี่ยวกับลูกเสือ

9.4 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ

10. อำนาจการสั่งจ่ายเงินลูกเสือทุกประเภท ให้กำหนดดังนี้

10.1 ผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ สั่งจ่ายได้ครั้งละไม่เกิน 2,500 บาท

10.2 รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือเขต สั่งจ่ายได้

ครั้งละไม่เกิน 5,000 บาท

10.3 ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้อำนวยการลูกเสือเขต รองผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สังกัดได้ครั้งละไม่เกิน 15,000 บาท

10.4 ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน (มีกลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์) รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (ผู้ตรวจการการศึกษา ภาคศึกษา) ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สังกัดได้ครั้งละไม่เกิน 25,000 บาท

10.5 เลขานุการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สังกัดได้ครั้งละไม่เกิน 50,000 บาท

10.6 รองประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สังกัดได้ครั้งละไม่เกิน 250,000 บาท

10.7 ประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สังกัดได้ครั้งละไม่เกิน 250,000 บาท

11. ส่วนใบเสร็จรับเงินและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ให้ใช้ตามแบบที่กำหนดให้เลขานุการและเหรียญกษาณิกคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมีหน้าที่ควบคุม และตรวจสอบการเงินลูกเสือทั่วไป และให้รองผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร และรองผู้อำนวยการลูกเสือเขต มีหน้าที่ควบคุม และตรวจสอบการเงินของลูกเสือในสังกัด ให้กองลูกเสือที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และลูกเสือกรุงเทพมหานครรายงานฐานะการเงิน ตามแบบคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

12. ในกรณีที่กองลูกเสือยุบหรือเลิกกิจการ ให้บรรดาทรัพย์สินของลูกเสือนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

13. การเก็บรักษาเงินของรายได้ลูกเสือทุกประเภทอาจทำได้ 2 กรณี คือ

13.1 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือนำเงินบำรุงลูกเสือที่เก็บรวบรวมได้ส่งงานการเงินของโรงเรียน เพื่อเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการส่วนกลาง

13.2 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ 3 คน ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หรือครูในโรงเรียนนั้น มีหน้าที่เก็บรักษาและควบคุมการจ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จัดทำบัญชีรับจ่ายและประกาศรายรับจ่ายให้ลูกเสือทราบทุกเดือน เดือนใดไม่มีการรับ-จ่าย ก็ให้ประกาศว่าไม่มีการรับจ่าย

ทั้งนี้อาจจัดเก็บรักษาเงินเฉพาะกองลูกเสือแยกกันหรือรวมเป็นกลุ่มลูกเสือก็ได้เงินรายได้ให้นำมาฝากธนาคารที่สะดวกต่อการเบิกจ่ายเงินด้วย

14. การจัดซื้อจัดจ้างจากเงินรายได้ลูกเสือของโรงเรียน ให้ดำเนินการตามข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร เรื่องการพัสดุ พ.ศ. 2538 กล่าวคือ

14.1 รับเรื่องดำเนินการ

14.2 ตรวจสอบยอดเงินที่สามารถดำเนินการได้

14.3 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดรายละเอียดวัสดุ ครุภัณฑ์ กรณีที่วัสดุหรือครุภัณฑ์นั้นไม่มีราคามาตรฐานและไม่มีรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะ

14.4 ตรวจสอบราคาเบื้องต้นจากท้องตลาดและราคามาตรฐานของกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ กทม.

14.5 เจ้าหน้าที่พัสดุรายงานขอความเห็นชอบจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง และจ่ายเงิน ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาชีพฯ (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2538 เรื่องอำนาจการสั่งจ่ายเงินทุกประเภท

14.6 ติดต่อห้างร้าน บริษัทที่จำหน่ายหรือผลิตโดยตรงให้เสนอราคาและตกลงราคา ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

14.7 ออกใบสั่งซื้อสั่งจ้าง กำหนดค่าปรับกรณีการซื้อหรือการจ้างมีราคาไม่เกิน 5,000 บาท และให้ทำหนังสือไว้ต่อกัน

14.8 เรียกอากรจากผู้รับจ้างกรณีเป็นใบสั่งจ้าง 1,000 ละ 1 บาท

14.9 แจ้งให้ผู้ขาย ผู้รับจ้าง จัดส่งพัสดุในกำหนด ตามใบสั่งซื้อสั่งจ้าง

14.10 รับใบส่งของหรือส่งมอบงาน รับใบกำกับภาษีกรณีเป็นการซื้อ

14.11 จัดทำใบตรวจรับพัสดุ หรือใบตรวจรับการจ้าง ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เมื่อได้รับใบส่งมอบของ หรือใบส่งมอบงาน

14.12 รายงานตรวจรับพัสดุให้ผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างทราบ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว

14.14 เมื่อตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว แจ้งให้ผู้ขายหรือผู้จ้างวางใบแจ้งหนี้เพื่อเบิกจ่ายต่อไป

14.15 รับใบแจ้งหนี้ ลงรับ ไว้เป็นหลักฐาน

14.16 รวบรวมหลักฐานประกอบฎีกาเบิกจ่ายเงิน ดังนี้

14.16.1 หน้าฎีกา

14.16.2 แบบ 6

14.16.3 ใบแจ้งหนี้

167099

๑
319.43
๐๗๘๕๑
๑

- 14.16.4 รายงานการตรวจรับพัสดุ ตรวจการจ้าง
- 14.16.5 ใบตรวจรับพัสดุ ตรวจการจ้าง
- 14.16.6 ใบส่งของและใบกำกับภาษี ใบส่งมอบงานหรือใบแจ้งงานแล้วเสร็จ
- 14.16.7 ใบสั่งซื้อ สั่งจ้างหรือสัญญา
- 14.16.8 บันทึกขออนุมัติ
- 14.16.9 ใบเสนอราคา
- 14.16.10 เอกสารประกอบของผู้ขายหรือผู้รับจ้าง
- 14.16.11 บันทึกขอความเห็นชอบ

รายงานการลูกเสือประจำปี รายงานการลูกเสือประจำปี เป็นเอกสารที่โรงเรียน
 สำนักงานเขต และกรุงเทพมหานครจัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่ได้ถูกประมวลมาแล้ว จากการดำเนินกิจการ
 ลูกเสือในรอบปีปกติให้มีการรายงานภายในเดือนสิงหาคม ของทุกปี โดยโรงเรียนจัดทำรายงาน
 ตามแบบ ลส.5 ส่งสำนักงานเขต สำนักงานเขตจะประมวลข้อมูลของทุกโรงเรียนและของ
 สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือเขตส่งสำนักงานการศึกษา ซึ่งสำนักงานศึกษาจะมอบให้ฝ่ายลูกเสือ
 และยุวกาชาดกองโรงเรียน ประมวลข้อมูลของ 50 สำนักงานเขต เป็นฉบับรายงานรวมของ
 กรุงเทพมหานคร ส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของ
 กิจการลูกเสือของประเทศไทย นำเข้าที่ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติประจำปีต่อไป

รายงานลูกเสือมีประโยชน์มากต่อการกำหนดนโยบายการลูกเสือ การแก้ไขปัญหา
 ขอบกพร่องตามลำดับ ดังนั้น โรงเรียนไม่ควรละเลยที่จะทำรายงานฉบับนี้ ผู้ที่สมควรเป็น
 เจ้าของรายงานในการประมวลข้อมูลคือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนคนหนึ่งที่ดีเลกกิจกรรมลูกเสือหรือ
 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือคนหนึ่งซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย กรณีมีผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนน้อยหรือ
 ไม่มีเลย จากนั้นผู้จัดทำรายงาน ควรสรุปสาระสำคัญ ปัญหาอุปสรรค เสนอผู้บริหารโรงเรียน
 ต่อไป

เมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้รับรายงานแล้ว ควรดำเนินการดังนี้

1. เสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือของโรงเรียน เพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุปสรรค

2. นำเสนอรายงานและแนวทางของคณะกรรมการเสนอที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนเพื่อรับทราบ รับข้อเสนอแนะ และรับการสนับสนุนตามควรแก่กรณี

3. นำผลการประชุมจากข้อ 2 เสนอผู้อำนวยการลูกเสือเขตให้รับทราบ และอาจรับข้อเสนอแนะ หรือรับการสนับสนุนอื่น ๆ ต่อไป

สำหรับแบบรายงานการลูกเสือประจำปี ลส. 5 ได้พัฒนาเป็นแบบเฉพาะของ

กรุงเทพมหานคร

ด้านกิจกรรมพิเศษ คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ (พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3), 2528, หน้า 15)

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวในการจัดกิจกรรมพิเศษให้กับลูกเสือ นั้น จึงต้องให้สอดคล้องกัน เพื่อสามารถประเมินได้ว่าลูกเสือประสบผลสำเร็จกับการเป็นสมาชิกลูกเสือได้มากน้อยเพียงใด เมื่อได้ศึกษาถึงจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและเยาวชนแล้ว สามารถให้ข้อเสนอแนะกิจกรรมพิเศษสำหรับลูกเสือของกองลูกเสือโรงเรียน ได้ดังนี้

กิจกรรมภายในโรงเรียน

1. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญต่าง ๆ คือ
 - 1.1 วันที่ 27 มกราคม วันคล้ายวันสถาปนายวกราชชาติไทย
 - 1.2 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ วันบำเพ็ญประโยชน์ลูกเสือโลก
 - 1.3 วันที่ 10-14 เมษายน วันรักษาความสะอาดแห่งชาติ
 - 1.4 วันที่ 1 กรกฎาคม วันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ
 - 1.5 วันที่ 12 สิงหาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม

ราชินีนาถ

- 1.6 วันที่ 25 พฤศจิกายน วันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า

เจ้าอยู่หัว

2. การจัดกิจกรรมทางศาสนาในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ คือ
 - 2.1 วันมาฆบูชา
 - 2.2 วันวิสาขบูชา
 - 2.3 วันอาสาฬหบูชา

2.4 วันเข้าพรรษา (ปลูกต้นไม้)

3. การรณรงค์ต่าง ๆ เช่น

3.1 การต่อต้านสภาวะมลพิษ

3.2 การพัฒนาประชาธิปไตย (เลือกตั้ง)

3.3 การรักษาความสะอาด

4. งานเกียรติยศ ประกอบพิธีต่าง ๆ

4.1 รำลึกถึงสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินี และท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ ผู้ก่อตั้งสภาอากาศไทย และกิจการยุวกาชาด พร้อมทั้งอาจเดินสวนสนามถวายสัตย์ปฏิญาณตน ในวันที่ 27 มกราคม

4.2 เดินสวนสนามและถวายสัตย์ปฏิญาณตน ในวันคล้ายวันสถาปนาลูกเสือไทย วันที่ 1 กรกฎาคม

4.3 วางพวงมาลาและถวายราชสดุดีแด่องค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย ในวันคล้ายวันสวรรคต วันที่ 25 พฤศจิกายน

4.4 เดินขบวนในพิธีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 5 ธันวาคม

4.5 เป็นกองเกียรติยศงานศพผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

4.6 งานต้อนรับบุคคลสำคัญหรือเหตุการณ์สำคัญของชาติ ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพจัดงาน

กิจกรรมเพื่อชุมชน งานเพื่อชุมชนมีการแบ่งแยกออกให้เหมาะสมและปฏิบัติได้ตามวัยของลูกเสือ ซึ่งแยกออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

ระดับชั้นเรียน ป.1-4 อายุประมาณ 5-10 ปี

ระดับชั้นเรียน ป.5-6 อายุประมาณ 11-13 ปี

ระดับชั้นเรียน ม.1-3 อายุประมาณ 13-15 ปี

ระดับชั้นเรียน ม.ปลาย และอาชีวศึกษา อุดมศึกษา อายุประมาณ 16-22 ปี

ดังนั้นหากจะแยกระดับกิจกรรมเพื่อชุมชนออก ก็สามารถพิจารณาได้ คือ ระดับชั้นเรียน ม.1-3 ควรจัดกิจกรรม ดังนี้

1. การดูแลสุขภาพอนามัย คนพิการและคนชรา
2. การป้องกันยาเสพติด
3. การฝึกฝนอาชีพเบื้องต้น

4. การเลี้ยงดูเด็กเล็ก
5. การถนอมรักษาอาหาร
6. การสร้างทางเท้าและทางเดินในชุมชน
7. การกำจัดขยะและหนู
8. การพัฒนาพื้นที่ชุมชน
9. การเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นอาหารและการค้า
10. การป้องกันโรคติดต่อ

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ งานบำเพ็ญประโยชน์ก็แบ่งแยกออกให้เหมาะสมและปฏิบัติได้ตามวัยของเยาวชนเหมือนงานเพื่อชุมชน โดยระดับชั้นเรียน ม.1-3 ควรมีกิจกรรมดังนี้

1. การรักษาสิ่งแวดล้อม
2. การรักษาแหล่งน้ำ
3. การปลูกและรักษาต้นไม้
4. การรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ (บ้าน, ห้องเรียน, โรงเรียน, ชุมชน)
5. การป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
6. การช่วยเหลือด้านจราจร
7. การป้องกันไฟฟ้า
8. การช่วยเหลือผู้โดยสารรถไฟ รถบัส ที่สถานี
9. การทาสถานีที่สำคัญ (โรงเรียน, วัด, โบสถ์, สุเหร่า)
10. การรับบริจาคสิ่งของเพื่อคนยากจน

ด้านการพัฒนาผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (scout leader) คือบุคคลที่สำคัญที่สุดในขบวนการพัฒนาตัวลูกเสือ เปรียบเสมือนคนเล่นกลที่ตั้งกลองใบหนึ่งไว้แล้วนำเด็กหรือเยาวชนเดินเข้าไปในกลองใบนั้น เมื่อเด็กหรือเยาวชนเดินออกจากกลอง บุคลิกภาพของเขาจะเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ในการพัฒนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือใช้หลักสูตร 4 ลักษณะ คือ

1. การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ โดยขบวนการ 5 ขั้น

ขั้นที่ 1 ขั้นความรู้ทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจูงใจผู้บังคับบัญชาลูกเสือใหม่ และผู้สนใจในกิจกรรมลูกเสือให้มีความเข้าใจในขบวนการลูกเสือ อันเป็นวิธีการฝึกอบรมเด็ก และคนหนุ่มให้มีประโยชน์ต่อสังคมตลอดจนตัวเด็กและคนหนุ่มนั่นเอง

2. เพื่อให้มีความเข้าใจถึงจุดหมายและสาระสำคัญของการลูกเสือ รายละเอียดในการฝึกอบรมมีดังนี้

2.1 กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน (ประมาณ 8 ชั่วโมง)

2.2 ผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมได้แก่ ผู้สนใจในกิจกรรมลูกเสือที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี

ขึ้นไป

3. ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือปลกระกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเขต สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ และสโมสรลูกเสือ

4. ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ที่รับวุฒิ A.L.T. หรือ L.T. แล้ว และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม

5. ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม และให้ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานผลไปยังผู้อนุมัติให้มีการฝึกอบรม

6. อาจมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควร เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นความรู้เบื้องต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความเข้าใจว่า กำหนดการลูกเสือแต่ละประเภทได้จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของเด็ก และคนหนุ่ม กับทั้งสองวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

2. เพื่อให้มีความรู้ในการจัดวางแผนกำหนดการตามประเภทลูกเสือที่ตนเกี่ยวข้อง

3. เพื่อให้สามารถเป็นผู้กำกับ หรือรองผู้กำกับลูกเสือ ตามประเภทนั้น ๆ ทั้งสามารถนำกำหนดการที่วางแผนไว้แล้ว ไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความสนใจ สร้างความกระตือรือร้นและมีความหมายแก่ลูกเสือ

รายละเอียดในการฝึกอบรมมีดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 3 วัน โดยอยู่ประจำ ณ ค่ายฝึกอบรม
2. การจัดการฝึกอบรมให้จัดแยกกันตามประเภทลูกเสือ
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้น จะต้องได้รับการฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไป

มาก่อน

4. ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือ และกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้รับการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการเขต หรือสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ และสโมสรลูกเสือซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานศึกษาธิการเขต โดยเสนอเรื่องผ่านสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด

1. ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ผู้ที่ได้รับวุฒิ A.L.T. หรือ L.T. แล้ว และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

คณะผู้ให้การฝึกอบรมประกอบด้วย ผู้ที่ได้รับ A.L.T. หรือ L.T. แล้ว หรือได้ผ่านการอบรมมาชั้น A.L.T.C. หรือ L.T.C. มาแล้ว

ผู้อำนวยการฝึกอบรมอาจเชิญผู้ที่ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ หรือผู้ที่เชี่ยวชาญเฉพาะวิชามาเป็นวิทยากรพิเศษได้ ตามที่เห็นสมควร

2. ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม พร้อมด้วยผ้าผูกคอแบบกิลเวลล์

3. การรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว ให้มีการรายงานผลภายใน 15 วัน ส่วนกลาง ผู้อำนวยการฝึกอบรม รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ผู้อำนวยการฝึกอบรม รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด เพื่อเสนอไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

8. ให้มีการเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควร เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ กับให้เก็บเงินสมทบทุน B.P. จากผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรม คนละ 10 บาท แบ่งให้ผู้จัดการอบรมครึ่งหนึ่ง และให้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปใช้จ่ายในการส่งเสริมการฝึกอบรมลูกเสือในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกหัดงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือ
2. เพื่อสนับสนุนให้การศึกษาหาความรู้ภาคปฏิบัติเพิ่มเติม โดยการไปปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์กับผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น

3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความมั่นใจการปฏิบัติหน้าที่ รายละเอียดในการฝึกหัดงาน มีดังนี้

1. กำหนดระยะเวลา 4 เดือน
2. ผู้เข้ารับการฝึกหัดงาน ได้แก่ ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้ทั่วไปและขั้นความรู้

เบื้องต้น

3. การดำเนินการฝึกหัดงาน

- 3.1 ทำการฝึกอบรมลูกเสือในกองของตนอย่างน้อย 8 ครั้ง

- 3.2 เข้าร่วมในการวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น การสะกดรอย

การเดินทางสำรวจ การเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม อย่างน้อย 1 ครั้ง

- 3.3 ไปดูกิจการลูกเสือของกองลูกเสืออื่นนอกเหนือจากกองลูกเสือของตนเอง

4. ผู้รับผิดชอบในการรับรองการฝึกหัดงาน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่ม รองผู้กำกับกลุ่ม หรือผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งได้รับเครื่องหมายวุฒิปดแล้ว

ขั้นที่ 4 ขั้นความรู้ขั้นสูง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการพัฒนาต่อเนื่องกันทั้งในด้านการเป็นผู้นำ และทักษะในการฝึกอบรมเด็กและคนหนุ่ม
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการฝึกอบรม และทักษะที่จำเป็นในการฝึกอบรมเด็กและคนหนุ่ม
3. เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือ

รายละเอียดในการฝึกอบรม มีดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 7-8 วัน โดยอยู่ประจำ ณ ค่ายฝึกอบรม
2. การจัดการฝึกอบรมให้จัดแยกกันตามประเภทลูกเสือ
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ได้ผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 เดือน และได้ผ่านการฝึกหัดงาน ขั้นที่ 3 มาแล้วด้วย
4. ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน

ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงาน

คณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร สโมสรลูกเสือ และกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้อนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการเขต หรือสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ และสโมสรลูกเสือ ซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานศึกษาธิการเขต โดยเสนอเรื่องผ่านสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และให้สำนักงานศึกษาธิการเขตขอลำดับเลขรุ่นจากสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

5. ผู้อำนวยการฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ที่ได้รับวุฒิ L.T. หรือ A.L.T. มาแล้ว และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม

คณะผู้ให้การฝึกอบรมประกอบด้วย ผู้ที่ได้รับวุฒิ L.T. หรือ A.L.T. มาแล้ว

ผู้อำนวยการฝึกอบรมอาจเชิญผู้ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชามาเป็นวิทยากรพิเศษได้ตามที่เห็นสมควร

6. ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร มอบให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

7. การรายงานผล เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว ให้มีการรายงานผลภายใน 15 วัน

ส่วนกลาง ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ผู้อำนวยการฝึกอบรมรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด เพื่อเสนอไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ตามลำดับ

8. ให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรมตามสมควร เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ ค่าจัดพิมพ์เอกสาร และอื่น ๆ กับให้เก็บเงินสมทบทุน B.P. จากผู้เข้ารับการฝึกอบรม

คนละ 10 บาท แบ่งให้ผู้จัดการฝึกอบรมครึ่งหนึ่ง และให้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหาร
ลูกเสือแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปใช้จ่ายในการส่งเสริมการฝึกอบรมลูกเสือในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติการและประเมินผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อความรู้ที่ได้รับมาจากการฝึกอบรมตั้งแต่ขั้นที่ 1-4 ไปใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือ
2. เพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมตนเองให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อประเมินผลขั้นสุดท้ายว่าสมควรได้รับเครื่องหมายวุฒิบட்சหรือไม่

รายละเอียดในการปฏิบัติการและประเมินผลมีดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ผ่านการฝึกอบรม 4 ขั้น ดังกล่าวข้างต้นมาแล้วให้นำ
ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปดำเนินการในกองลูกเสือของตน เป็นเวลาอย่างน้อย
4 เดือน นับจากวันสิ้นสุดการฝึกอบรม ขั้นความรู้ขั้นสูงในระหว่างนั้นให้เสนอรายงานขอให้
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาตรวจและประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. เมื่อเสนอรายงานขอให้มีการตรวจขั้นปฏิบัติการและประเมินผล เช่นว่านี้จะต้อง
กระทำภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับจากวันสิ้นสุดการฝึกอบรม ขั้นความรู้ขั้นสูง

3. การตรวจและการประเมินผลนั้นจะเกี่ยวข้องกับภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เช่นใน
เรื่องการวางแผนกำหนดการ การปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง การฝึกสอนลูกเสือ และการปฏิบัติ
ตามพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ

4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ ขั้นปฏิบัติการประเมินผล

ส่วนกลาง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกองการลูกเสือ หรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศึกษาธิการเขต หรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการ

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

5. ให้ผู้อำนวยการกอง กองลูกเสือ ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานคร ศึกษาธิการ
เขตหรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด เสนอนามผู้บังคับบัญชาลูกเสือวุฒิ L.T หรือ A.L.T. ที่มี
คุณลักษณะสมควร ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจขั้นปฏิบัติการและ
ประเมินผล ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

6. การเสนอรายงานให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจขั้นปฏิบัติการและประเมินผล
เสนอรายงานการตรวจประเมินผลต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป จนถึงสำนักงานคณะกรรมการ
บริหารลูกเสือแห่งชาติ

7. ให้สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเสนอรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน และประกาศนียบัตรไปยังผู้ตรวจการลูกเสือฝ่ายฝึกอบรมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

การฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำขั้นความรู้ชั้นสูง ผู้นำ หมายถึง ผู้ใหญ่ในกิจกรรมลูกเสือที่ไม่ใช่สายปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรรัฐวิสาหกิจเอกชนต่าง ๆ ผู้นำจากกองทัพต่าง ๆ โดยใช้หลักสูตรขั้นที่ 4 ของการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือเป็นขบวนการฝึกอบรม หลักสูตรนี้เป็นที่นิยมในหลักสูตรขั้นสูงของกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ ส่วนขั้นที่ 5 ประเมินผลโดยการสัมภาษณ์เท่านั้น

การฝึกอบรมหลักสูตรผู้ให้การฝึกอบรม ที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 26 เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา เมื่อ กรกฎาคม 2520 ได้มีมติให้เปลี่ยนแปลงวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีสาระสำคัญหลายประการ และโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฝ่ายฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติจึงสมควรปรับปรุงแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือแห่งชาติเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวของสำนักงานลูกเสือโลก โดยจัดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับที่ 1 วิชาผู้กำกับลูกเสือ ระดับที่ 2 การให้การฝึกอบรมแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว โดยระดับที่ 1 วิชาผู้กำกับลูกเสือ เพื่อรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน ยังคงแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ระดับที่ 2 เป็นการให้การฝึกอบรมแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้วแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ขั้นที่ 1 เรียกว่าขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (A.L.T.C.) ขั้นที่ 2 เรียกว่าขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (L.T.C.)

หลักการสำคัญในการดำเนินการฝึกอบรม ระดับที่ 2 มีดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ
2. กำหนดระยะเวลาฝึกอบรม 7-8 วัน โดยอยู่ประจำ ณ ค่ายฝึกอบรม
3. ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม ขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือและได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อนแล้ว กับได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม
4. คณะผู้ให้การฝึกอบรมประกอบด้วย ผู้ได้รับวุฒิ L.T. หรือ A.L.T.
5. ผู้อำนวยการฝึกอบรมอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชามาเป็นวิทยากรพิเศษได้ ตามที่เห็นสมควร

ผู้มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรม ขึ้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ A.L.T.C.

มีดังนี้

1. ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 2 ท่อนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี และในระยะเวลา 2 ปีนั้น ได้ทำการฝึกอบรมลูกเสือในสังกัดได้ผลดี

2. ได้รับเชิญจากผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้เบื้องต้นให้อยู่ในคณะผู้ให้การฝึกอบรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง และผู้อำนวยการฝึกอบรมรับรองผลการช่วยงานแต่ละครั้งว่าได้ผลดี

3. เป็นผู้มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม ขึ้นความรู้เบื้องต้นได้ และผู้อำนวยการกอง กองการลูกเสือ หรือผู้ตรวจการลูกเสือประจำเขตการศึกษา หรือรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด เจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้สนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมขึ้นผู้ช่วยให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (A.L.T.C.)

ผู้มีสิทธิเข้ารับการฝึกอบรม ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ L.T.C.

มีดังนี้

1. ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 3 ท่อน มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. ได้เคยเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้เบื้องต้น มาแล้วอย่างน้อย 2 ครั้ง

3. ได้รับเชิญจากผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้ขั้นสูงให้อยู่คณะผู้ให้การฝึกอบรมอย่างน้อย 2 ครั้ง และผู้อำนวยการฝึกอบรมรับรองผลการช่วยงานแต่ละครั้งว่าได้รับผลดี

4. เป็นผู้มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ขั้นสูง ได้และผู้อำนวยการกอง กองลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำเขตการศึกษา หรือรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี ได้สนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (L.T.C.)

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมระดับที่ 2 คือ ขึ้นผู้ช่วยหรือขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแต่ละครั้ง ให้มีการมอบวุฒิบัตรแก่ผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรมโดยสมบูรณ์ด้วย

ให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมและเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ลงนามในวุฒิบัตร และให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมรายงานผลไปยังสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ภายใน 15 วัน ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรมแต่ละครั้งให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 3 ท่อนได้อักษรย่อ A.L.T. ซึ่งแสดงว่าอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น B.T.C. จะต้องมีความรู้คุณลักษณะดังนี้

1. ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 2 ท่อนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และได้ผ่านการฝึกอบรมขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (A.L.T.C.) มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. ในระหว่างเวลา 1 ปี ได้รับเชิญให้ร่วมอยู่ในคณะผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้น B.T.C. หรือ A.T.C. หรือชั้น A.L.T.C. หรือทั้งสามอย่างรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

3. ผู้อำนวยการกอง กองการลูกเสือ หรือผู้ตรวจการลูกเสือประจำเขตการศึกษา หรือรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้เสนอขอให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 3 ท่อน และได้รับการแต่งตั้งให้เป็น A.L.T. โดยทำเป็นรายงานรับรองผลการปฏิบัติงาน

4. ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติให้เป็น A.L.T. ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติแล้ว

ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 4 ท่อน และใช้อักษรย่อ L.T. ซึ่งแสดงว่าอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ชั้นสูง A.L.T. จะต้องมีความรู้คุณลักษณะดังนี้

5. ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 3 ท่อนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และได้ผ่านการฝึกอบรมขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ L.T.C. มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

6. ได้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้น B.T.C. มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และได้รับเชิญให้ร่วมอยู่ในคณะผู้ให้การฝึกอบรมขั้น A.T.C. หรือ A.L.T.C. หรือ L.T.C. หรือทั้งสามอย่างรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง

7. ผู้อำนวยการกอง กองการลูกเสือ หรือผู้ตรวจการลูกเสือประจำเขตการศึกษา หรือรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้เสนอขอให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ 4 ท่อน และให้ได้รับการแต่งตั้งเป็น L.T. โดยทำเป็นรายงานรับรองผลการปฏิบัติ

8. ได้รับแต่งตั้งจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติให้เป็น L.T. ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติแล้ว

หลักสูตรการประชุมสัมมนา การประชุมสัมมนาจะเป็นส่วนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะของกิจกรรมลูกเสือ และสามารถแก้ไขปัญหาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมลูกเสือมีชีวิตชีวา และมีประสิทธิภาพขึ้นเหมาะแก่การพัฒนาเด็กและเยาวชนตามยุคสมัยได้

หลักสูตรการประชุมสัมมนานี้อาจจัดได้ดังนี้

1. การประชุมสัมมนาปรับปรุงหลักสูตร
2. การประชุมสัมมนาวิธีการฝึกอบรม
3. การประชุมสัมมนาการประชาสัมพันธ์
4. การประชุมสัมมนาการสอนวิชาพิเศษ
5. การประชุมสัมมนาการจัดกิจกรรม
6. การประชุมสัมมนาลูกเสือด้วยโอกาส
7. การประชุมสัมมนาอบรมนายหมู่ลูกเสือ
8. การประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้านต่าง ๆ

ด้านการพัฒนาลูกเสือ ลูกเสือแต่ละคนจะได้รับการพัฒนาด้วยขบวนการลูกเสือ ดังนี้

1. การปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
2. การปฏิบัติกิจกรรมแบบ Learning by doing
3. การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองด้วยระบบหมู่
4. การสร้างมิตรภาพ สัมพันธภาพระหว่างกันด้วยกิจกรรมงานชุมนุมต่าง ๆ

ในการพัฒนาลูกเสือนั้นจะพัฒนาศักยภาพลูกเสือให้เข้าสู่ความเป็นเลิศของบุคคลด้วยระบบการอบรมนายหมู่ลูกเสือ

นายหมู่ลูกเสือถือว่าเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นรองลงไปจากรองผู้กำกับลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือเป็นผู้ช่วยสอน หรือผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมระดับกองลูกเสือ และนายหมู่ลูกเสือจะเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในหลักสูตร และกิจกรรมพิเศษ ดังนั้นกองลูกเสือทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นลูกเสือสำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่ จำเป็นต้องมีการฝึกฝนนายหมู่ลูกเสือให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพ

หลักการอบรมนายหมู่ลูกเสือ

1. ฝึกภาวะความเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ฝึกสอน
2. จัดการฝึกบูรณาการอยู่ในกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม หรือฝึกเป็น

การเฉพาะในวันหยุดสุดสัปดาห์

3. จัดการสอนและสอบวิชาพิเศษลูกเสือไปด้วยกัน
4. ใ้ที่ประชุมนายหมู่พิจารณาตัดสินใจการบริหารจัดการกองลูกเสือ
5. จัดทำโครงการขออนุมัติตามขั้นตอน

การบริหารและกระบวนการบริหาร

การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การบริหารเป็นความพยายามที่จะให้ทรัพยากรให้มีประโยชน์มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ กิติมา ปรีดีติลล (2529, หน้า 9) กล่าวว่าการบริหารมักเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้ คือการจัดดำเนินงาน การจัดกิจกรรม ทรัพยากรและวัตถุประสงค์ การบริหาร เป็นเรื่องค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน เพราะจะต้องเกี่ยวข้องกับระหว่างคน ความรู้สึกและจุดมุ่งหมาย ตลอดถึงกระบวนการ และวิธีการที่จะช่วยให้องค์ประกอบต่าง ๆ บรรลุจุดประสงค์

สมบุรณ์ อุปถัมภ์ (2532, หน้า 6) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารหมายถึง การปฏิบัติที่เป็นกระบวนการ กล่าวคือมีการปฏิบัติเป็นตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง นับแต่เริ่มการปฏิบัติงานจนสำเร็จวัตถุประสงค์

ประชุม รอดประเสริฐ (ม.ป.ป., หน้า 13-14) กล่าวว่าการบริหารหมายถึง กระบวนการอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลร่วมมือกันกระทำการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลนั้นกำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างทีบุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ ใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 3-4) กล่าวว่าการบริหารเป็นงานสำคัญยิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้มนุษย์ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผล โดยกล่าวเน้นว่าการบริหารหรือการจัดการ คือการจัดระเบียบและดำรงไว้ซึ่งสภาพภายในของกลุ่ม หรือ หน่วยงานเพื่อให้กลุ่มสามารถทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มรวมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยการนำทรัพยากรการบริหารมาประกอบ การบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชุม รอดประเสริฐ (ม.ป.ป., หน้า 20-21) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร คือ การดำเนินกิจการใด ๆ ไม่ว่ากิจการนั้นจะมีขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็กเป็นกิจการของเอกชนหรือกิจการเพื่อสาธารณะ สิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยและอำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง และประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

แคมป์เบลล์, คอรับอลลี, และแรมเซเยอร์ (Campbell, Corbally, & Ramseyer, 1958, p. 138) ให้ความหมายของกระบวนการบริหารไว้ว่า หมายถึง วิธีทางที่หน่วยงานพิจารณา สิ่งและการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

คุนทซ์ (Koontz, 1968, pp. 48-49) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหาร คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของเป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีกระบวนการบริหาร 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ และการควบคุม

พนัส หันนาคินท์ (2529, หน้า 5) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้ใช้ อำนาจตลอดจนผู้ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เงิน คน วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ หรือคาดว่าจะมี จัดการ ดำเนินงานของสถาบัน หรือหน่วยงานนั้น ๆ ให้ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

สมบุญ อุปลัมภ์ (2532, หน้า 65) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง งานหรือ หน้าที่ทางการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่เริ่มต้น ปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จ

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators, 1955, pp.17-22) ได้เสนอว่ากระบวนการบริหาร ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ของสหรัฐอเมริกาได้ทดลองและนำไปใช้อย่างได้ผลเป็นแบบอย่างในกระบวนการบริหารสถาน ศึกษา โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (planning) หมายถึง ความพยายามที่จะควบคุมทิศทางหรือ เป้าหมาย ที่ต้องการสำหรับอนาคต โดยใช้วิจารณ์ญาณ หรือใช้การวินิจฉัยสั่งการอย่างรอบคอบ ว่าจะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามขั้นตอนเกี่ยวกับการปฏิบัติในอนาคต

เอกชัย กิสุขพันธ์ (2527, หน้า 36) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า หรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย

ฉัตรชัย อรณนันท (2529, หน้า 75) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง การตกลงใจหรือ ตัดสินใจว่าจะทำงานอะไร แล้วเตรียมการไว้ว่างานที่จะทำต่อไปนั้นทำเพื่ออะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร และมีใครจะต้องกระทำให้บ้าง

พนัส หันนาคินท์ (2529, หน้า 21) กล่าวว่า การวางแผนหมายถึง การตัดสินใจ ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร เมื่อไร ด้วยวิธีการอย่างใด และมีความต้องการที่จะให้หน่วยงานย่อย ทำงานประสานกับอย่างไร เพื่อให้งานของส่วนรวมดำเนินไปอย่างราบรื่น

ประชุม รอดประเสริฐ (2533, หน้า 113) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการตัดสินใจ แบ่งสรรทรัพยากรหลายชนิด ในปัจจุบันเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในอนาคตที่สุด ส่วนความสำคัญของการวางแผนนั้นเสนอให้มีหลายประการ ดังนี้

1.1 การวางแผนสามารถบอกให้ทราบถึงศักยภาพของปัญหาและโอกาสที่ปัญหาเหล่านั้นจะเกิดขึ้น

1.2 การวางแผน สามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการตัดสินใจภายในองค์การหรือหน่วยงานให้ดีขึ้น

1.4 การวางแผน สามารถชี้เฉพาะให้เห็นถึงทิศทาง ค่านิยมและวัตถุประสงค์ในอนาคตของหน่วยงาน

1.5 การวางแผน สามารถช่วยให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละหน่วยงานปรับเข้าด้วยกัน สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

1.6 การวางแผน สามารถช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจในอันที่จะทำความอยู่รอดปลอดภัยมาสู่องค์การและหน่วยงาน

กูลิค (Gulick, 1963, p. 332) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง การวางแผนโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องทำตามลำดับ พร้อมทั้งการกำหนดวิธีปฏิบัติ และวัตถุประสงค์ของการปฏิบัตินั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติ

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1982, p. 330) ให้แนวคิดไว้ว่า การวางแผนเป็นการเชื่อมโยงความมุ่งหมายและโครงการปฏิบัติงานระยะยาวให้เป็นเชิงประจักษ์ การวางแผนเป็นสิ่งที่ผู้นำไม่ควรขาดในการบริหารงาน เพราะการวางแผนจะช่วยทำให้โครงสร้างใหญ่ของงานออกมาในรูปของการนำไปปฏิบัติและจะได้ทราบว่าอะไรควรทำเป็นขั้นตอนที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ

ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ต้องมีขั้นตอนการวางแผนมาใช้ในการจัดการ โดยเริ่มตั้งแต่มีการประชุมวางแผนงานร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทาง และวิธีการในการปฏิบัติงาน ให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การวางแผน คือ การตั้งจุดมุ่งหมายแนวทางและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่

2. การจัดสรรทรัพยากร (allocation) หมายถึงการดำเนินการจัดสรรเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับการนำไปปฏิบัติ

บรรจบ เนียมมณี (2523, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การจัดสรรทรัพยากรเป็นการเตรียมการและสรรหาวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่

ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ต้องมีขั้นตอนการจัดสรรทรัพยากร เนื่องจากว่าในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือต้องมีการใช้งบประมาณ ซึ่งค่าบำรุงลูกเสือไม่เพียงพอ จึงต้องมีวิธีดำเนินการจัดหาเพิ่มเติม ในด้านบุคลากรต้องสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีการกำหนดขอบข่ายหน้าที่ และแต่งตั้งบุคลากรอย่างเหมาะสม รวมทั้งการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมให้มีความพร้อมและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัดคุ้มค่า ซึ่งในการบริหารการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ในการบริหารทรัพยากรที่จำเป็นได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งต้องมีการวางแผนในการจัดหา และใช้อย่างเหมาะสม รวมทั้งบำรุงรักษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน และทำให้งานสำเร็จ ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงาน (stimulation) หมายถึงการเสริมแรงจิตใจให้สมาชิกในหน่วยงาน ซึ่งเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเป็นการกระตุ้นให้ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมมีแรงในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การจูงใจ (motivation) คือกระบวนการกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความพอใจในงานที่ทำ เต็มใจในการปฏิบัติงานและตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ กระบวนการที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับสิ่งที่เขาต้องการ ในขณะที่เดียวกันการปฏิบัติงานก็บรรลุตามเป้าหมายขององค์การด้วย

สุรีย์ สุเมธินฤมิตร (2538, หน้า 200) กล่าวว่า สิ่งจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญของ การจูงใจ (motivation) หากจะเปรียบเทียบการจูงใจเหมือนการตกปลาแล้ว สิ่งจูงใจก็เปรียบได้กับเหยื่อที่ใช้ในการตกปลา

สมพงษ์ เกษมสิน (2516, หน้า 431) กล่าวว่า สิ่งจูงใจ คือ เป้าหมายของบุคคลที่จะกำหนดทิศทางของแรงขับบุคคลให้เกิดการจูงใจได้ สิ่งจูงใจอาจเป็นสิ่งที่จับต้องได้หรือไม่ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าสิ่งจูงใจหมายถึง วัตถุหรือสภาวะใด ๆ ที่สามารถเร้าให้เกิดการจูงใจได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 50) กล่าวว่า กระบวนการจูงใจ เป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน โดยมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการ (needs) ของบุคลากรในหน่วยงาน และความพยายามในการบริหารที่จะสนองความต้องการของบุคคลอย่างเหมาะสม

เชาวน์ มณีวงษ์. (ม.ป.ป., หน้า 3-25) กล่าวถึง ทฤษฎีการจูงใจของเฮอริเบอร์ก (Herzberg's two factors theory) ว่า ปัจจัยกระตุ้นหรือปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยชักนำให้คนชอบและรักงาน มี 5 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล (achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ประการที่ 2 การได้รับการยอมรับนับถือ (recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับจากบุคคลในหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้มารับคำปรึกษา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในรูปของการยกย่องชมเชย สรรเสริญ แสดงความยินดี ให้กำลังใจ หรือพฤติกรรมอื่นใดที่สื่อให้เห็นว่าเป็นการยอมรับซึ่งกันและกัน

ประการที่ 3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (the work itself) หมายถึง งานนั้นเป็นงาน ที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ งานที่มีคู่แข่ง

ประการที่ 4 ความรับผิดชอบ (responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยเฉพาะงานใหม่ ๆ และมีอำนาจเต็มที่ในความรับผิดชอบนั้น โดยปราศจากการแทรกแซง การควบคุม หรือการเข้ามายุ่งเกี่ยวจากผู้อื่น ๆ

ประการที่ 5 ความก้าวหน้า (advancement) หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น และมองเห็นโดยตลอด ให้โอกาสแก่ความก้าวหน้าต่าง ๆ หรือได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้ได้มีโอกาสศึกษาอบรม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 62) กล่าวว่า ขวัญและกำลังใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผลต่อการอำนวยความสะดวกให้ผู้ร่วมงานและบุคคลอื่นปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายที่วางไว้ ขวัญและกำลังใจเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นบุคคลย่อมเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ

ของงาน มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความก้าวหน้าของหน่วยงาน ดังนั้นขวัญและกำลังใจจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ดูแลอยู่เสมอ

ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ขั้นตอนในการกระตุ้นใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรเสริมสร้าง เพื่อให้เป็นแรงผลักดันให้เกิดการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเต็มความสามารถ และรับผิดชอบ เนื่องจากขวัญและกำลังใจที่ดีก่อให้เกิดความรู้สึกได้รับการยอมรับ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การกระตุ้นใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง การใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่อง ชมเชย การให้บริการสนับสนุน เพื่อให้บุคคลเกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทำงานด้วยความพึงพอใจ ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4. การประสานงาน (coordination) หมายถึง กระบวนการที่ประสานสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสมาชิกในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ช่วยส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจะทำกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมาย ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

บุญญา สาร (2516, หน้า 83) กล่าวว่า การประสานงานเป็นกระบวนการเชื่อมสัมพันธ์วัสดุและทรัพยากรอื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

กิตติมา ปรีดีดิลก (2529, หน้า 221) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดีต้องมีความสามารถที่จะกระทำให้เกิดการผสมกลมกลืนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหาร ได้แก่ คน เงิน เวลา วัสดุและวิธีการปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

มอร์เฟต (Morphet, 1982, pp. 128-129) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารเป็นตัวกลางระหว่างบุคคลต่อบุคคล ระหว่างองค์การ และระหว่างรัฐกับประชาชน เป็นเครื่องอ้างและเผยแพร่ เป็นสื่อสารความเข้าใจ และเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ต้องการกระทำโดยธรรมชาติ

ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ขั้นตอนในการประสานงานเป็นสิ่งจำเป็น เพราะกิจกรรมลูกเสือเป็นกระบวนการกลุ่ม จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งการใช้วัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานราบรื่น ซึ่งหากขาดการประสานงานที่ดีแล้วก็ยากที่จะทำงานให้สำเร็จได้

สรุปได้ว่า การประสานงานเป็นการสร้างความสามัคคีเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง และความซ้ำซ้อนของงาน ประหยัดทรัพยากร เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อให้

การปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ซึ่งการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือต้องอาศัยการประสานงาน

5. การประเมินผล (evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานเป็นระยะเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาตามหน้าที่ต่าง ๆ ในการบริหารงานเพราะเมื่อได้ปฏิบัติงานแล้ว กระบวนการสุดท้ายคือการประเมินผลว่าการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายหรือไม่

อรุณ รักธรรม (2532, หน้า 312) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นการเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้กับมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือที่คาดหวังไว้ หรือเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการทำงานนั้น ๆ แล้วตัดสินว่า เป็นที่พอใจหรือไม่ ดีไม่ดีเพียงใด มีผลให้ผู้บังคับบัญชาสามารถประเมินค่าของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อหน่วยงานได้

ชาลี มณีศรี (2538, หน้า 192) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตีค่าผลงานที่ได้กระทำมาแล้วว่า บังเกิดผลดีเพียงใด การประเมินผลใช้วัดในรูปปริมาณหรือจำนวนเล็กน้อย แล้วนำผลการวัดมาพิจารณาตีค่าว่าได้ผลดีเพียงใด และจะต้องสร้างเครื่องมือวัดที่เที่ยงตรง กำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับตัดสินคุณค่า

ในการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีขั้นตอนการประเมินผลเป็นขบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้ทราบผลการดำเนินงานทุกระยะ โดยมีระบบการประเมินผลตามแผนงานที่วางไว้ และแต่งตั้งคณะทำงาน ซึ่งสุดท้ายจากผลสรุปการปฏิบัติงานจะทำให้ทราบว่างานบรรลุวัตถุประสงค์ และควรปรับปรุงจุดที่บกพร่องให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การประเมินผลเป็นการติดตามงาน และประเมินผลโครงการซึ่งได้วางแผนดำเนินการไว้เป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจการ และเพื่อความเจริญเติบโตและความพึงพอใจของคณะทำงานตลอดจนขวัญและกำลังใจของกลุ่มด้วย

การบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีเป็นการระดมทรัพยากรทุกอย่างมาช่วยให้งานสำเร็จจึงจำเป็นต้องมีการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงาน การประสานงาน และการติดตาม ประเมินผล มีการนิเทศแก้ไขปรับปรุง ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้ก่อก่อไปเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบ และครองตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การที่กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควรอาจเป็นเพราะไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอน กระบวนการบริหาร ซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงาน การประสานงาน และการติดตามประเมินผลก็ได้

จากแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการบริหารซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอมา โดยสังเขป ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการศึกษาในรายละเอียดอีกมากมาย ดังนั้นในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นการช่วยหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสามารถบริหารงานได้เป็นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนงาน จัดสรรทรัพยากรบุคคล ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ มีการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ดี มีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง มีการติดตาม และประเมินผลหรือตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators) ใน 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดสรรทรัพยากร การกระตุ้นจิตใจในการปฏิบัติงาน การประสานงานและการติดตามประเมินผล

ผลการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528. (2528, หน้า 15-16) การลูกเสือ คือ การอบรมปณิธานเยาวชน เพื่อพัฒนาเยาวชนทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรม เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามวัตถุประสงค์ หรืออุดมคติ ดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟังและพึ่งตนเอง
 2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
 4. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
 5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ
- ทั้งนี้ โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ

มณี จันทศรี (2539, หน้า 192) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของผล การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ ต้องการให้เยาวชนได้พัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสังคมที่ดีขึ้นตาม หลักการของลูกเสือ

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางใน การปฏิบัติให้เกิดผลการดำเนินงานที่สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ สมหมาย พึ่งทองหล่อ (2529, หน้า 53-62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนมากไม่ให้ความสำคัญในกิจกรรมของลูกเสือ
2. กิจกรรมลูกเสือเป็นที่สนใจของนักเรียนมาก

บุญธรรม พิมพ์ภรณ์ (2529, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชา ลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนวิชาลูกเสือ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับปัญหา ในด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านตัวนักเรียน และ ด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทั้ง 5 ด้าน โดยเฉลี่ยมีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีปัญหาแต่ละด้านเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับที่หนึ่งคือ ด้านการนิเทศ หลักสูตรลูกเสือ อันดับที่สองคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับที่สามคือ ด้านตัวนักเรียน อันดับที่ดีคือ ด้านครูผู้สอนวิชาลูกเสือ และปัญหาสุดท้าย คือด้านผู้บริหารโรงเรียน

สว่าง โอฬาริกบุตร (2530, หน้า 86-97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน เขตการศึกษา 2, 3, 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านบุคลากร ได้แก่ผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้ และประสบการณ์ในด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือ หาผู้ที่จะเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ยาก เพราะส่วนใหญ่ไม่ศรัทธาต่อกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา และไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำตำรา เอกสาร คู่มือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลโดยตรง ให้การจัดกิจกรรมลูกเสือไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ประกายภาพ ชะอุ่ม (2530, หน้า 43-51) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชา ลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ปัญหาการบริหาร หลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ด้านกิจกรรมและการเรียนการสอน ด้านตัวนักเรียนและด้านนิเทศ หลักสูตรวิชาลูกเสือ โดยเฉลี่ยมีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ที่มีปัญหาอันดับหนึ่งคือ ด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือ

พลเดช ศรีบุญเรือง (2534, หน้า 61-66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า

1. งบประมาณเพื่อสนับสนุนการบริหารกิจกรรมลูกเสือไม่เพียงพอ
2. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร คู่มือในการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่เพียงพอ
3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนขาดขวัญและกำลังใจ
4. ขาดการระดมทรัพยากร ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทางการลูกเสือ

จิรวัดณ์ ทรัพย์อนันต์ (2535, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมยุวกาชาดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ พบว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศอยู่ในระดับน้อย ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษาประจำจังหวัด ให้เป็นผู้นิเทศ การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาด

พงษ์ศานต์ จุลโทชัย (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือมีปัญหาในระดับปานกลาง สาเหตุของปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือเป็นรายด้าน มีลักษณะดังนี้

1. สาเหตุสำคัญของการวางแผนเกิดจากวัสดุที่ใช้ดำเนินการมีจำนวนจำกัด
2. สาเหตุสำคัญของการจัดองค์การเกิดจากจำนวนลูกเสือไม่เพียงพอ
3. สาเหตุสำคัญของการจัดบุคลากรเกิดจากครูลูกเสือขาดประสบการณ์ในหน้าที่
4. สาเหตุสำคัญของการอำนวยความสะดวกเกิดจากขาดความพร้อมในทรัพยากร
5. สาเหตุสำคัญของการควบคุมเกิดจากการขาดเกณฑ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

ศาสตราจารย์ บัณฑิต (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยโสธร พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการด้านการจัดองค์การอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาได้แก่การวางแผน และดำเนินการควบคุมตามลำดับ ส่วนการบังคับบัญชา และการประสานงานโรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

มณี จันทศรี (2539, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพปัญหาและผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพการดำเนินงานแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารมีปัญหาในระดับน้อย หัวหน้าหมวด วิชากิจกรรมมีปัญหาในระดับปานกลาง โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการดำเนินงานจำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก งานวิจัยในต่างประเทศ แคทเธอรัล (Catherall, 1980, pp.79-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อทำการประเมินผลความสามารถในการเลือกวิชาลูกเสือ พบว่า การประเมินผลโปรแกรมการจัด วิชาลูกเสือของอเมริกา ระหว่างโครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่งของภาคตะวันตก เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจว่าเด็กชายวัย 14-15 ปี ควรจะได้รับการสนใจเข้าสู่โปรแกรม การจัดวิชาลูกเสือ ซึ่งใช้วิธีที่ทำสืบกันมา ผลจากการศึกษา 3 ครั้งในระหว่างโครงการนำร่อง วิชาลูกเสือที่นำมาใช้ในการสนใจให้เด็กชายวัย 14-15 ปี ทำให้เขาสนใจและพอใจวิธีนี้ สรุปผล การวิจัยชี้ให้เห็นว่าวิชาลูกเสือไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การรับสมาชิกใหม่หรือการรักษาจำนวนสมาชิกให้ คงอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรม การสร้างความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่า